

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-08162/2014-ERU

V Ostravě dne 8. září 2014

Č. j. 08162-3/2014-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ustanovení § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v příkazním řízení podle ustanovení § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. KO-08162/2014-ERU s účastníkem řízení, právnickou osobou – **EUROVIA CS, a.s.**, se sídlem Národní 10, 113 19 Praha 1, IČ: 452 74 924 - ve věci podezření ze spáchání správních deliktů podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, právnická osoba – **EUROVIA CS, a.s.**, se sídlem Národní 10, 113 19 Praha 1, IČ: 452 74 924 (dále jen „účastník řízení“) - se tím, že v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl:

- dne 22. června 2013 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v Náchodě na ulici Partyzánská u domu č. p. 232, zemní práce související se stavbou „Oprava části MK Partyzánská ul. - panelka Náchod“, při kterých došlo prostřednictvím strojního mechanismu k poškození ocelového nízkotlakého plynovodu DN 50,
- dne 13. srpna 2013 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v Hradci Králové na ulici Kladská u domu č. p. 130, zemní práce související se stavbou „Stavební úpravy silnice II/308 Hradec Králové – Slatina, ul. Kladská“, při kterých došlo prostřednictvím strojního mechanismu k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE dn 32,

a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání dvou správních deliktů dle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ustanovení § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníku řízení za spáchání správního deliktu podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 30 000 Kč** (slovy: třicet tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 13014.

III. Podle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ustanovením § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníku řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 13014.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 31. března 2014 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením oznámení o zahájení kontroly podle ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole, kontroly ve věci dodržování ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona v důsledku poškození ocelového nízkotlakého plynovodu DN 50, k němuž došlo dne 22. června 2013 v Náchodě na ulici Partyzánská u domu č. p. 232, a středotlaké plynovodní přípojky PE dn 32, k němuž došlo dne 13. srpna 2013 v Hradci Králové na ulici Kladská u domu č. p. 130.

V průběhu kontrol shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ustanovením § 3 správního řádu, na základě kterých vyhotovil dne 7. července 2014 Protokol o kontrole č. [REDAKCE] č. j. [REDAKCE] a dne 12. června 2014 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. [REDAKCE]. Kontrolovaná osoba neuplatnila vůči kontrolním zjištěním uvedeným v protokolech žádné námitky. Po prostudování podkladů obsažených v kontrolních spisech sp. zn. [REDAKCE] a sp. zn. [REDAKCE], které byly převzaty do správního spisu dne 8. září 2014, o čemž byl vyhotoven záznam o vložení do spisu č. j. [REDAKCE], dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení. Současně byly dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto správní orgán přistoupil v souladu s ustanovením § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

II. Popis skutkového stavu

A) Poškození plynárenského zařízení v Náchodě na ulici Partyzánská u domu č. p. 232

Při kontrole bylo zjištěno, že dne 15. května 2013 vydal Městský úřad Náchod, odbor dopravy a silničního hospodářství, rozhodnutí č. j. [REDAKCE], kterým povolil realizaci opravy komunikace resp. provedení stavby „Oprava části MK Partyzánská ul. – panelka Náchod“. Účastník řízení tak prováděl svoji činnost na povolené stavbě.

Objednatel stavby bylo Město Náchod, IČ: 002 72 868, jejím zhotovitelem pak účastník řízení. Vzájemné vztahy mezi přímými účastníky výstavby, tj. subjektu v postavení objednatele stavby a subjektu v postavení zhotovitele stavby, byly před započítáním stavebních

prací upraveny Smlouvou o dílo č. [REDAKCE] ze dne 8. března 2013.

Pro předprojektovou přípravu vydala společnost RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 279 35 311, dne 23. září 2012 pod sp. zn. [REDAKCE] stanovisko ve věci „Oprava komunikace v Partyzánské ulici“ s platností 24 měsíců pro území vyznačené v příloze tohoto stanoviska, kde byla zakreslena stávající plynárenská zařízení. V tomto stanovisku je uvedeno, že neslouží pro povolení realizace předmětné stavby a rovněž nenahrazuje vyjádření k projektové dokumentaci. Zároveň v něm nebyly stanoveny podmínky pro provádění stavební činnosti v ochranných pásmech dotčených plynárenských zařízení. Jiné stanovisko společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o. s podmínkami pro provádění stavební činnosti v ochranných pásmech dotčených plynárenských zařízení účastník řízení nedoložil.

Vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení známa z protokolárně předaného obvodu specifikovaného staveniště (Zápis o předání staveniště pro stavbu „Oprava části MK Partyzánská ul. – panelka Náchod“ ze dne 17. června 2013), kdy v rámci tohoto zápisu je uvedeno, že v prostoru staveniště se nacházejí podzemní inženýrské sítě RWE Distribuční služby, s.r.o. a dále, že zhotovitel si nechá vytyčit tyto sítě na místě.

Účastník řízení v rámci kontroly doložil protokol správce o vytyčení plynárenského zařízení ze dne 26. června 2013, tj. 4 dny po poškození plynárenského zařízení.

Dne 22. června 2013 došlo v Náchodě na ulici Partyzánská u domu č. p. 232, při zemních pracích k poškození ocelového nízkotlakého plynovodu DN 50. K samotnému poškození plynárenského zařízení došlo při navážení a rozprostírání šterku v prostoru komunikace prostřednictvím těžké mechanizace, kdy vlivem zatížení odhaleného plynovodu došlo k prasknutí sváru.

Kontrolou bylo rovněž zjištěno, že účastník řízení prováděl stavební práce bez písemného souhlasu provozovatele dotčeného plynárenského zařízení s podmínkami, za kterých byl udělen, ve smyslu ustanovení § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona a rovněž bez platného vytyčení plynárenského zařízení.

Poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který následně zajistil jeho opravu.

V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo dle dokumentace správce plynovodní sítě (Protokol o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenských zařízení č. [REDAKCE] ze dne 25. června 2013 a Protokol o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDAKCE] ze dne 8. července 2013) k doprovodnému úniku zemního plynu do ovzduší v množství 28 m³ za dobu jeho trvání v délce 5041 minut. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy byla přerušena dodávka plynu 1 koncovému zákazníkovi. Veškeré náklady spojené s opravou ocelového nízkotlakého plynovodu DN 50 byly účastníkem řízení uhrazeny.

B) Poškození plynárenského zařízení v Hradci Králové na ulici Kladská u domu č. p. 130

Při kontrole bylo zjištěno, že dne 16. února 2012 vydal Magistrát města Hradec Králové, odbor dopravy, rozhodnutí o stavebním povolení č. j. [REDAKCE], kterým povolil realizaci stavby „Stavební úpravy silnice II/308 Hradec Králové – Slatina, ul. Kladská“. Účastník řízení tak prováděl svoji činnost na povolené stavbě.

Objednatelem stavby byl Královéhradecký kraj, IČ: 708 89 546, jejím zhotovitelem pak účastník řízení. Vzájemné vztahy mezi přímými účastníky výstavby, tj. subjektu v postavení objednatele stavby a subjektu v postavení zhotovitele stavby, byly před započítáním stavebních prací upraveny Smlouvou o dílo ze dne 30. března 2012.

Pro předprojektovou přípravu vydala společnost RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 279 35 311, dne 2 dubna 2013 pod sp. zn. 5000762858 stanovisko ve věci „Informace o existenci plynárenského zařízení pro stavbu Silnice II/308 Hradec Králové – Slatina, ul. Kladská“ s platností 24 měsíců pro území vyznačené v příloze tohoto stanoviska, kde byla zakreslena stávající plynárenská zařízení. Toto stanovisko nesloužilo pro povolení realizace předmětné stavby, nenahrazovalo vyjádření k projektové dokumentaci. Zároveň v něm nebyly stanoveny podmínky pro provádění stavební činnosti v ochranných pásmech dotčených plynárenských zařízení. Jiné stanovisko společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o. s podmínkami pro provádění stavební činnosti v ochranných pásmech dotčených plynárenských zařízení účastník řízení nedoložil.

Vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení známa z protokolárně předaného obvodu specifikovaného staveniště (Protokol o předání staveniště pro stavbu „Silnice II/308 Hradec Králové – Slatina, ul. Kladská, II. etapa“), kdy v rámci tohoto protokolu je uvedeno, že v prostoru staveniště se nacházejí inženýrské sítě ve správě RWE a.s. a dále, že zhotovitel si nechá vytyčit tyto sítě na místě.

Dle vyjádření účastníka řízení (zpráva o průběhu prací, které předcházely vzniku poruchy dne 13. srpna 2013 sepsaná účastníkem řízení dne 14. dubna 2014) bylo před zahájením vlastních výkopových prací provedeno vytyčení plynárenského zařízení a na obou stranách komunikace vykopány kontrolní sondy. Plynárenské zařízení bylo vytyčeno dne 25. dubna 2014. Všichni zúčastnění pracovníci byli podrobně seznámeni s inženýrskými sítěmi, které byly vytyčeny a kopanými sondami nalezeny.

Dne 13. srpna 2013 došlo v Hradci Králové na ulici Kladská u domu č. p. 130 při zemních pracích k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE dn 32. K samotnému poškození plynárenského zařízení došlo při těžení spodní části konstrukce vozovky strojní technikou prováděnou nad nalezeným potrubím směrem k přípojce. Přípojka však z důvodu značného poklesu stávajících zásypů vodovodního řadu a kanalizace nebyla v přímé niveletě, ale v místě zásypu docházelo k jejímu průhybu (vlnění) a v tomto případě i ke směrové

odchylce. Strojník při odkrývání přípojky nepředpokládal toto vlnění ani změnu směru a zubem výkopové lžice přípojku nadzvedl a porušil.

Poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který následně zajistil jeho opravu.

V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo dle dokumentace správce plynovodní sítě (Protokol o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenských zařízení č. [REDAKCE] ze dne 15. srpna 2013 a Protokol o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDAKCE] ze dne 15. srpna 2013) k doprovodnému úniku zemního plynu do ovzduší v množství 216 m³ za dobu jeho trvání v délce 40 minut. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy byla přerušena dodávka plynu 2 koncovým zákazníkům. Veškeré náklady spojené s opravou středotlaké plynovodní přípojky PE dn 32 byly účastníkem řízení uhrazeny.

III. Právní hodnocení

Správního deliktu podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ustanovení § 46 odst. 8 až 10 nebo ustanovení § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ustanovení § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ustanovení § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Toto ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona s použitím odkazu na ustanovení § 68 odst. 3 větu druhou energetického zákona poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně) vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl ve dnech 22. června 2013 a 13. srpna 2013 zemní práce, při kterých došlo k poškození dvou plynárenských zařízení.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl.

Z ustanovení § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, kterým se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí

u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Vlastní existence plynárenských zařízení byla účastníkovi řízení v obou případech prokazatelně známa, a to ze stanovisek společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o. pro předprojektovou přípravu a zejména pak, v prvním případě, ze Zázpisu o předání staveniště pro stavbu „Oprava části MK Partyzánská ul. – panelka Náchod“ ze dne 17. června 2013 a, v případě druhém, z Protokolu o předání staveniště pro stavbu „Silnice II/308 Hradec Králové – Slatina, ul. Kladská, II. etapa“.

V příkazním řízení bylo zjištěno, že v rámci stavby „Oprava části MK Partyzánská ul. – panelka Náchod“ účastník řízení nepožádal správce plynárenského zařízení o vyjádření k existenci plynárenského zařízení v předmětné oblasti ani o jeho vytyčení v terénu, přestože byl obeznámen se skutečností, že se v prostoru staveniště nacházejí podzemní inženýrské sítě. V rámci stavby „Silnice II/308 Hradec Králové – Slatina, ul. Kladská, II. etapa“ pak účastník řízení sice nepožádal správce plynárenského zařízení o vyjádření k existenci plynárenského zařízení v předmětné oblasti, avšak jeho vytyčení bylo v terénu provedeno a na obou stranách komunikace byly vykopány kontrolní sondy. V obou případech pak došlo k poškození plynárenského zařízení prostřednictvím strojního mechanismu.

Správní orgán podotýká, že veškeré činnosti, a to jak v ochranném pásmu energetického zařízení, tak i mimo ně, musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Subjekt, který chce vykonávat nějakou činnost jako např. zemní práce, zřízení stavby či umístění konstrukce apod., by si měl být i bez znalosti zákona vědom, že při své činnosti musí postupovat opatrně a obezřetně, aby při ní nedošlo k poškození některé z inženýrských sítí. Správní orgán poukazuje na skutečnost, že charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezporuchové dodávce zemního plynu pro jeho konečné zákazníky. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil zákaz poškození plynárenského zařízení při provádění jakýchkoliv činností v ochranném pásmu či mimo ně podle ustanovení § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona prováděl:

- dne 22. června 2013 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v Náchodě na ulici Partyzánská u domu č. p. 232, zemní práce související se stavbou „Oprava části MK Partyzánská ul. - panelka Náchod“, při kterých došlo prostřednictvím strojního mechanismu k poškození ocelového nízkotlakého plynovodu DN 50,
- dne 13. srpna 2013 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v Hradci Králové na ulici Kladská u domu č. p. 130, zemní práce související se stavbou „Stavební úpravy silnice II/308 Hradec Králové – Slatina, ul. Kladská“, při kterých došlo prostřednictvím strojního mechanismu k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE dn 32,

a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky dvou správních deliktů podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se Úřad nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedených deliktů.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn. 8 As 17/2007-135 vyplývá, že aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení, způsobil únik plynu, přičemž došlo k přerušení dodávky plynu v jednom případě 1 koncovému zákazníkovi a v případě druhém 2 koncovými zákazníkovi. V jednání účastníka lze tudíž shledat společenskou nebezpečnost spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení či mimo ně podle ustanovení § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Jednání účastníka řízení tedy naplnilo znaky materiální stránky správního deliktu, přestože následkem správního deliktu bylo pouze místní narušení bezpečného provozu plynárenské soustavy.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Například pokud by zemní práce byly prováděny ručně s maximální opatrností a v souladu s podmínkami stanovenými podle ustanovení § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá a účastník řízení existenci takových okolností ani netvrdil.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání dvou správních deliktů podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Ve správním řízení bylo prokázáno, že se pachatel dopustil dvou správních deliktů, za které Úřad ukládá pokutu. Takové jednání právní teorie označuje za souběh správních deliktů, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více deliktů dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se pachatel více skutky dopustil opakovaně naplnění téže skutkové podstaty.

Pro zodpovězení hmotněprávní otázky, jak postihnout delikventa, který se jedním skutkem dopustil více správních deliktů, nedává energetický zákon žádnou odpověď a není tedy zřejmé, podle které z rovnorodých právních zásad zákonodárce zamýšlel postupovat, zda podle zásady kumulativní, asperační nebo absorpční. Lze však lehce dovodit, že uložení pokuty za každý skutek izolovaně posuzovaný by mohlo vést ke zcela absurdním důsledkům, kdy by bylo možno jednomu účastníkovi řízení uložit desítky pokut o celkové výši v řádu set milionů; takovou možnost považuje Úřad za odporující smyslu a účelu zákona. Mlčení zákonodárce o tom, jak právně posoudit souběh deliktů, tedy v žádném případě nelze řešit ve prospěch zásady sčítací, která je jen jednou z rovnocenných právních zásad, užívaných právními řády pro řešení takových případů. Pro její upřednostnění není žádný faktický ani právní důvod.

Jestliže zákon vůbec určitou otázku neřeší a nebylo by proto možno spravedlivě rozhodnout, je nutno obrátit se k obsahově nejbližším právním předpisům, které tyto otázky zodpovídají (per analogiam legis) a není-li ani jich, užít analogie práva, tedy obecných právních principů (postup per analogiam iuris). Jiný postup v právním státě, který musí vycházet z principu jednotného právního řádu, možný není, i když je samozřejmé, že pozitivněprávní zákonná úprava by byla nanejvýš žádoucí a užití analogie v oblasti správního trestání je vůbec možné jen omezeně, a to vždy jen ve prospěch delikventa.

V tomto případě je tedy nutné i pro případy reálné konkurence správních deliktů analogicky aplikovat ustanovení § 12 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), který takovýto případ řeší užitím zásady absorpční.

Podle citovaného ustanovení zákona o přestupcích se za více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží sankce podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejprísněji postizitelný.

Ve svých důsledcích to znamená, že správní orgán v uvedeném případě vysloví vinu za všechny sbíhající se delikty, ale sankci (pokutu) uloží ve výměře ustanovení vztahujícího

se na ten ze sbíhajících se deliktů, který je nejpřísněji postižitelný, a pokud je u sbíhajících se správních deliktů stanovena sankce shodná, uloží jedinou sankci ve výměře podle nejzávažnějšího z nich.

Správní orgán prokázal, že se účastník řízení dopustil spáchání dvou správních deliktů, a to správních deliktů podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Jako závažnější přitom správní orgán vyhodnotil jednání účastníka řízení ze dne 22. června 2013, v rámci kterého došlo k poškození ocelového nízkotlakého plynovodu DN 50, a to z důvodu, že se jedná o energeticky významnější plynárenské zařízení než v případě druhém, kdy došlo k poškození pouze plynovodní přípojky. K poškození ocelového nízkotlakého plynovodu DN 50 navíc došlo za podmínek, kdy účastník řízení nepožádal správce plynárenského zařízení o vyjádření k existenci plynárenského zařízení v předmětné oblasti ani o jeho vytyčení v terénu.

Za správní delikt podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ustanovení § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen postupovat podle ustanovení § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlídnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Při hodnocení způsobu spáchání správního deliktu, jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl správní delikt spáchán, je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci. V řízení bylo zjištěno, že účastník řízení nepožádal správce plynárenského zařízení o vyjádření k existenci plynárenského zařízení v předmětné oblasti ani o jeho vytyčení v terénu, přestože si byl vědom skutečnosti, že se podzemní inženýrské sítě v místě výstavby nacházejí. Tyto okolnosti je tak třeba považovat za okolnosti, které závažnost správního deliktu zvyšují.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastníku řízení je vytýkáno, že poškodil ocelový nízkotlaký plynovod DN 50, přičemž došlo k úniku 28 m³ zemního plynu. Došlo k přerušení dodávky plynu 1 odběrateli. Tyto údaje vypovídají o nižší energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení svým jednáním narušil, a hovoří tak v jeho prospěch.

V důsledku poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo k úniku plynu do ovzduší v celkové délce trvání po dobu 5041 minut. Tuto skutečnost ovšem nemohl účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bezprostředně nahlásil místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou

opravu.

Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty jako k polehčující okolnosti, obdobně pak správní orgán hodnotí skutečnost, že vzniklá škoda byla účastníkem řízení zcela uhrazena.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Účastník řízení již byl uznán vinným ze spáchání 1 správního deliktu ve věcné působnosti Úřadu, a to konkrétně ze spáchání správního deliktu dle totožného ustanovení jako v tomto správním řízení.

Příkazem č. j. [REDAKCE] ze dne 29. července 2014, který nabyl právní moci dne 7. srpna 2014, byla účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu dle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona uložena pokuta ve výši 20 000 Kč spolu s povinností uhradit náklady řízení.

Ve správním řízení bylo prokázáno, že účastník řízení spáchal projednávaný správní delikt dne 22. června 2013, ještě před tím, než byl potrestán za předcházející protiprávní jednání. Jednání, kdy pachatel spáchal dva nebo více trestných činů dříve, než byl pro některý z nich odsouzen, je právní teorií označováno jako souběh. V tomto případě se jednalo o souběh vícečinný stejnorodý, neboť se účastník řízení dopustil několika skutky naplnění téže skutkové podstaty.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 57/2004-54 vyplývá, že při souběhu více správních deliktů je analogické použití zásady absorpční dle ustanovení § 12 odst. 2 zákona o přestupcích přípustné, nestanoví-li příslušný právní předpis jinak. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 28/2009-62 pak vyplývá, že nevede-li správní orgán v rozporu s ustanovením § 57 odst. 1 zákona o přestupcích, společné řízení o více přestupcích téhož pachatele, není takový postup vadou řízení, je-li z odůvodnění následného rozhodnutí zřejmé, že ve věci byla aplikována zásada absorpční, zakotvená v ustanovení § 12 odst. 2 citovaného zákona pro ukládání trestu za souběh přestupků. Tento závěr lze pak použít i při trestání správních deliktů. Vzhledem k výše uvedenému je nutné i v tomto projednávaném případě analogicky použít zásadu absorpce.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení

právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 30 000 Kč, tj. u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Po zvážení všech okolností ve smyslu ustanovení § 91d odst. 2 energetického zákona a s ohledem na zásadu absorpce byla účastníkovi řízení uložena pokuta ve výši 30 000 Kč, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ustanovení § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Eva Dlouhá, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly

